

Nr 16

Av herr **Persson, Helmer**, och herr **Öhman**, om avskrivning av stödlån till jordbrukare i anledning av skördeeskador.

Med anledning av de skördeeskador som uppstod åren 1950, 1952, 1954 och 1955 beslutade riksdagen bl. a. att stödlån efter särskild ansökan och behovsprövning skulle utanordnas åt jordbrukare, vilka ekonomiskt kommit i ett prekärt läge genom felslagna skördar.

Dessa åtgärder var givetvis ägnade att för stunden hjälpa de jordbrukare, som genom skördeeskador kommit i ekonomiskt betryck. Men sett mot bakgrunden av de många åren av felslagna skördar och i övrigt ett försämrat inkomstläge för flertalet av landets jordbrukare måste det nu anses vara fullt motiverat att riksdagen tar ställning till frågan, huruvida de små och medelstora jordbrukarna har ekonomiska möjligheter att uppfylla de tämligen hårda villkor som är stipulerade för nämnda stödlån.

Det är bekant att främst de norrländska jordbrukarna befinner sig i en mycket bekymmersam situation. Den utformning nu gällande jordbruksavtal erhållit har medfört att många av denna landsändas jordbrukare tvingats notera en inkomstminskning med cirka 25 procent. Att under dylika förhållanden betala räntor och amorteringar på stödlånen kan därför endast ske på bekostnad av dessa jordbrukares levnadsstandard. Inte mindre än 100 jordbrukare i Norrbotten har fått lagligt föreläggande att inbetala räntor och amorteringar å stödlånen, vilket klart illustrerar den allvarliga situationen.

De senare årens jordbrukspolitik har samtidigt ställt de mindre jordbruket i stryckklass. Nu planerar regeringen att framlägga förslag om särskilt stöd åt småbruket. Men verkningarna av ett eventuellt förbättrat småbruksstöd kommer inte att slå igenom de närmaste åren. Bland annat av den anledningen anser vi det vara angeläget att riksdagen redan nu vidtager åtgärder för att lätta den ekonomiska börda, som skördeeskador och en dålig prispolitik lagt på de mindre jordbrukarna. Att helt eller delvis avskriva de statliga stödlånen skulle vara ägnat att skapa ett bättre ekonomiskt utgångsläge för många jordbrukare.

Under återopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till 1959 års riksdag om hel eller delvis avskrivning av de stödlån som lämnats jordbrukarna i anledning av skördeeskador.

Stockholm i januari 1959

Helmer Persson

Gunnar Öhman